

Емоції відіграють дуже важливу роль у житті кожної дитини, оскільки допомагають їй сприймати дійсність і реагувати на все, що відбувається. Емоції дитини дуже легко побачити і прочитати, так як їх видно з виразу обличчя, по позі і жестах, а також з поведінки малюка.

Дошкільне дитинство – особливий період в розвитку дитини, коли розвиваються загальні здібності, необхідні кожній людині в будь-якому виді діяльності. Зараз діти стали менш чутливими до почуттів інших, вони не завжди можуть зрозуміти їх, не можуть висловити й усвідомити свій внутрішній стан і свій настрій, і часто виявляють його в різкій формі. Звідси і виникають труднощі в стосунках з однолітками та дорослими. Також збідніла емоційна сфера є причиною затримки розвитку інтелектуальної сфери. Діти менше цікавляться чимось новим, в їхніх іграх відсутня творчість, а деякі зовсім не виміють гратись.

Емоції відіграють важливу роль в житті дитини. Виявляючись у поведінці, вони інформують дорослого про те, що дитині подобається, що дратує. По мірі того, як дитина росте, її емоційний світ стає різноманітнішим і багатшим.

До 3-х років емоційний розвиток дитини досягає такого рівня, що він може себе поводити зразково. Однак те, що діти здатні до так званої “хорошої поведінки”, ще не значить, що вона постійно буде такою.

Для молодшого дошкільника характерними є різкі перепади настрою, адже його емоційний стан залежить від фізичного комфорту. Якщо чотирирічний малюк дуже втопився чи переніс повний напруження день, він цілком може себе поводити, як менша віком дитина. І це є сигналом для дорослого, що в даний момент йому потрібна допомога та підтримка. На настрої малюка 3-4 років починають впливати взаємостосунки з однолітками та дорослими. Він починає оцінювати поведінку оточуючих людей.

До 4-5 років дитина стає більш витривалою фізично. Це стимулює розвиток психологічної витривалості. Знижується втомлюваність, фон настрою вирівнюється, стає більш стабільним, менш сприятливим до перепадів.

В дітей старшого дошкільного віку почуття панують над всіма їх сторонами життя. Дитина 6 років може бути стриманою і приховати страх, агресію, сльози. Але лише тоді, коли це дуже потрібно.

Найбільш сильним і важливим джерелом для хвилювань стають стосунки з іншими людьми – дорослими та дітьми. Потреба “бути хорошим” для

оточуючих визначає поведінку дитини. Ця потреба визначає появу складних багатопланових почуттів: ревності, співчуття, заздрість.

Емоції не розвиваються самі по собі. Змінюються установки особистості, її відношення до світу, і разом з ними формуються і змінюються емоції. Виховання через емоційні впливи – дуже тонкий процес. Основним завданням його є не пригнічення та викорінення емоцій, а правильне керування ними. На емоційне благополуччя дитини, як власне, і на її емоційний розвиток, впливають виховання в родині, соціум. І, звісно ж, її темперамент, тип нервової системи – те, що зараз називають фізіологічними чи біологічними чинниками. Однак, якщо те, що заклала природа, змінити важко, на інше впливати можна.

Емоції дітей – безпосередні та спонтанні. У дитини забрали іграшку – вона голосно плаче, віддали – знову сміється, наче нічого не трапилось. Діти, особливо маленькі, не ховають та не стримують своїх переживань. Тому вся їхня активність забарвлена емоційними проявами.

Дорослі допомагають дитині впоратися із сильними переживаннями. Наприклад, якщо дитина перезбуджена чи дуже втомлена, батьки створюють умови для відпочинку. Якщо дуже засмучена, – підбадьорюють. Дитина потребує любові дорослого, і її почуття залежать від наявності цієї любові. Буває, маленька дитина щось намалювала чи зробила власноруч і несе поробку тату чи мамі. Батьки її хвалять, і дитина – щаслива. Отже, **опіка і любов дорослих є умовою позитивного емоційного розвитку дитини, її емоційного благополуччя.**

Немовля має певні емоції (воно кричить, щоб задовольнити якусь потребу – наприклад, в їжі), але ще не має почуттів. Вони сформуються згодом у процесі виховання і соціалізації. Адже **почуття утворюються і розвиваються на основі емоцій.**

Дитина (допоки дорослі її цього не навчать) ще не розділяє емоції на “хороші” та “погані”. Вона проявляє їх без внутрішнього цензуру, інтроєкту (*тобто не переймає способи поведінки інших – ред.*), безоцінково.

Однак, “гарних” та “поганих емоцій не буває. Є наша оцінка цих переживань та емоцій. І, якщо дорослі будуть оцінювати переживання дитини позитивно чи негативно, діти робитимуть те ж саме. І з собою, і з іншими. Емоції тісно пов’язані з поведінкою дітей. Буває, кажуть: “*Боже, ця дитина така вередлива!*”. А що таке вередування? Часто це просто втома або сильні переживання через стресові ситуації у сім’ї. Тому важливо усвідомлювати,

які потреби (чи потреба) стоять за тією чи іншою поведінкою дітей. Можливо, дитина досхочу награлася, втомилася і зголодніла, та її потрібно нагодувати. Або ж вона потребує відпочинку чи сумує за мамою в дитсадку, і їй потрібна увага.

Щоб дозволити дитині виражати емоції, дорослі повинні дозволити це собі. В батьків з емоційним інтелектом усе добре, дитина це відчуває, й несвідомо переймає цей досвід. Вона бачить, як тато і мама спілкуються між собою, вирішують суперечки, розповідають про себе, і починає робити так само.

Уявлення дитини про себе, ставлення до себе, формування “Я”-образу залежать від дорослих, і, насамперед, від батьків. На основі цього формується самооцінка дитини. Тобто, як дорослі реагуватимуть на прояв емоцій та переживань дітей, так дитина сприйматиме себе. І це впливатиме на її розвиток – емоційний, інтелектуальний, фізичний.

Отже, не варто блокувати свої переживання. Потрібно конструктивно їх проявляти, жити з ними в злагоді. І тоді емоції та почуття допоможуть нам творчо пристосуватись до світу, пізнати себе та інших, навчитись долати труднощі і, зрештою, бути самим собою.

Комунальний заклад "Дошкільний навчальний заклад № 26
Вінницької міської ради"

Консультація для батьків

на тему:

"Роль емоцій у розвитку дитини."

Виконала:

вихователь групи №5

Коломієць О.В.